

משרד החינוך

דגשים בנוגע לפרסום הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון

1. ההצעה הזאת לפתרון בחינת הבגרות בעברית היא דוגמה, ובה כמה אפשרויות לפתרון השאלות הפתוחות, אך היא אינה ממצה. במהלך הבדיקה ייתכן שייעשו שינויים ו/או הרחבות באפשרויות התשובה שמעריכי הבחינה יקבלו.
2. בפתרון שלהלן מובאות עיקר הסוגיות שהיו טעונות ליבון, אך יודגש כי בפתרון זה אין תשובות מלאות ומקיפות, המזכות בניקוד מלא. נדגיש כי מטבע הדברים ציון המבחן מורכב גם מגורמים נוספים שאינם מובאים בפתרון זה, ובהם: רמת ההתבטאות וניסוח התשובה, הקפדה על כללי הדקדוק והכתיב, התמקדות בעיקר, התבססות נכונה וראויה על הטקסט ועוד.
3. אם יתברר שנפלה טעות בהצעת הפתרון, תפורסם בתוך זמן סביר הצעה מתוקנת, והצעת הפתרון המתוקנת תהיה המחייבת. **ט"ח** (טעות לעולם חוזר) – בהצעת הפתרון עלולות ליפול טעויות, ואין בה כדי לחייב את מעריכי הבחינה לקבל תשובה שגויה.
4. על פי חוזר מנכ"ל טוהר הבחינות – תשע"ה/ה'9ד, נבחנים בבחינת הבגרות מחויבים לפעול על פי נוהלי טוהר הבחינות כדי להבטיח הליך בחינות אמין, הוגן ושוויוני. אם יתעורר חשד שנבחן הפר את טוהר הבחינות, יחל הליך של **החשדת הבחינה**, כמפורט בחוזר.

[קישור לחוזר המנכ"ל](#)

בהצלחה לנבחנים ולנבחנות!

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, מס' 11241, קיץ תשפ"ד, 2024

חלק ראשון – הבנה והבעה (50 נקודות)

1. א. (1) כן
ב. (2) לא
ג. (3) לא
ד. (4) כן

ב. פעולה (2) – חברת ההסעות קיבלה מן העירייה תשלום בעבור הסעת ילדי המפונים. היא פעלה מתוך אינטרס כלכלי, ולכן פעילותה אינה נחשבת לפעילות סולידרית. כפי שנכתב במאמר 1: "מי שפועל מתוך סולידריות ולשם הסולידריות אינו מפיק מכך תועלת אישית" או "האכפתיות מתבטאת במוכנות של חברי הקבוצה לפעול יחד למען מטרה, שאינה נובעת מן האינטרס האישי של החברים בה".

או

פעולה (3) – האזרח התנה את פעילותו בצילום מעשיו ובפרסומם. הוא דרש תמורה בעבור תרומתו ורצה להפיק ממנה תועלת אישית, ולכן פעילותו אינה נחשבת לפעילות סולידרית. כפי שנכתב במאמר 1: "מי שפועל מתוך סולידריות ולשם הסולידריות אינו מפיק מכך תועלת אישית" או "האכפתיות מתבטאת במוכנות של חברי הקבוצה לפעול יחד למען מטרה, שאינה נובעת מן האינטרס האישי של החברים בה".

2. • הסברים רבים של מושגים

• כתיבה אובייקטיבית בלי הבעת עמדה של הכותב

3. א. שני הכותבים חוששים שהסולידריות לא תימשך זמן רב / תתכלה / תתפורר / תתפוגג / תימוג.

ב. על פי מאמר 2: יש לחזק את האמון בחברה, מכיוון שאמון הוא תנאי לקיומה של הסולידריות.

על פי מאמר 3: יש ליצור סדר חדש שמשמעותו התארגנות אנושית שיתופית, שבה קהילות וארגונים ממונים על מרחבי החיים והמשאבים המשותפים של החברים בהם (קומונינג).

4. א. הפרט עצמו זוכה בתחושה של משמעות שמגרשת ולו לשעות ספורות את תחושת חוסר האונים.

ב. (2) קומונינג הוא ביטוי לסולידריות.

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ד, מס' 11241

5. דוגמה לסקירה

סולידריות היא תחושת שייכות והזדהות שאדם או קבוצה חשים כלפי אנשים, מעגלים חברתיים, קבוצות או קהילות. השייכות וההזדהות מבוססות על אמפתיה, על קרבה רעיונית או על ערכים משותפים. בסולידריות יש מחויבות וערבות שאדם מקבל על עצמו מרצון כלפי חבר אחר מן הקבוצה, והן באות לידי ביטוי ברגשות ובמעשים (שורק, 2015 ובוני, 2023). תנאי בסיסי לקיומה של סולידריות ולנכונות של חברי הקבוצה להסתכן למען חברים אחרים בה הוא **האמון** שבין חברי הקבוצה. חברי הקבוצה צריכים להאמין שכל אחד מן החברים בה פועל ממניעים כנים של דאגה לזולת, ולא ממניעים אישיים. בתוך כך, כדי שתתקיים סולידריות, חברי הקבוצה צריכים להרגיש שיש שוויון ביניהם במידת ההקרבה (שורק, 2015 ובוני, 2023).

תנאים נוספים לקיומה של הסולידריות ולשימורה הם האכפתיות והאחוה. **האכפתיות** היא התחושה שיש חיבור קהילתי בסיסי בין חברי הקבוצה. קשורה לכך גם המוכנות של חברי הקבוצה לפעול יחד להשגת מטרה, וזאת בתנאי שהיא אינה נובעת ממניעים אישיים של איש מחברי הקבוצה. **האחוה** היא השילוב של אהבה, דאגה ושותפות גורל. ללא תחושת האחוה בין החברים בקבוצה, לא סביר שאדם ירצה להסתכן למענם או אפילו לשלם מחיר כלשהו בעבור רווחתם (שורק, 2015).

ביבליוגרפיה:

- בוני, ח' (אוקטובר, 2023). סולידריות כמשאב מתכלה. **מכון ון ליר בירושלים**. אוהור מ־vanleer.org.il
- שורק, י' (ינואר, 2015). סולידריות. **לקסיקון גיליון מס' 3**. אוהור מ־kaye.ac.il

חלק שני – לשון (50 נקודות)

פרק א: שם המספר – חובה (10 נקודות)

- 6. חמישה
- חמישה עשר אלף
- אחד
- שבע עשרה
- אלפיים עשרים ואחת
- שלוש
- חמישים וארבעה
- ארבעים ושלושה
- ארבעת
- שלושה

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ד, מס' 11241

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

7. א. (1) בתקופת הקורונה המגבלות על ההתקהלות היו מחמירות מאוד, אך הציבור הישראלי עמד בהן. / משפט מאוחה
- (2) בסוף המאה התשע עשרה נוספה למושג "סולידריות" משמעות פוליטית בעקבות התארגנויות של עובדים נגד מעסיקים בנוגע לזכויותיהם. / משפט פשוט
- (3) יש דברים רבים שאנחנו יכולים לעשות לשימור העשייה החברתית גם ביום שאחרי המלחמה. / משפט מורכב
- ב. בסוף המאה התשע עשרה נוספה למושג "סולידריות" משמעות פוליטית לאחר שעובדים התארגנו נגד מעסיקים בנוגע לזכויותיהם.
- ג. על ההתקהלות – לוואי
למושג – מושא
לשימור – תיאור (תכלית)

8. א. בעקבות האירועים | תזדקק | החברה | הישראלית | לריפוי | רחב היקף | .
מושא	לוואי	נושא	נשוא	תיאור
לוואי				
רחב היקף				

- ב. (1) כדי שתתקיים סולידריות, חשוב שישמר האמון בין החברים בקבוצה. / פסוקית נושא | פסוקית (תיאור) תכלית
- (2) מי שמצטרף לארגוני התנדבות, נחשף ליצירתיות ולרוח האנושית, הבאות לידי ביטוי בארגונים אלה. / פסוקית נושא | פסוקית לוואי

משרד החינוך

פתרון בחינת הברגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ד, מס' 11241

9. א. • (1) סולידריות היא תחושת שייכות של אדם למעגל חברתי, לפי הסוציולוג אמיל דורקהיים.
• (2) ודאי יש דברים שאנחנו כחברה יכולים לעשות לשימור העשייה החברתית המשותפת.
• משפט (1): בהסגר מצוין מקור הדברים.
• משפט (2): בהסגר מובעת ודאות והחלטיות.

התפקיד התחבירי של המילה שהתמורה ממירה	המילה שהתמורה ממירה	התמורה	
נושא	המושגים	אמון, אכפתיות ואחווה	משפט (1)
תיאור	היום	בתקופה הקשה של מלחמת אוקטובר 2023	משפט (2)

ב.

10. א. • (1) פעילי התנועה "אזרחים למען אזרחים" נחשפו לבקשות סיוע של משפחות נזקקות.
• פעילי התנועה "אזרחים למען אזרחים" הקימו מערך סיוע.
• מערך (ה) סיוע יספק מענה מהיר למשפחות.
• (2) מכיוון שפעילי התנועה "אזרחים למען אזרחים" נחשפו לבקשות סיוע של משפחות נזקקות, הם הקימו מערך סיוע שיספק להן / למשפחות מענה מהיר. / פעילי התנועה "אזרחים למען אזרחים" הקימו מערך סיוע שיספק מענה מהיר למשפחות, מכיוון שהם נחשפו לבקשות הסיוע שלהן.

ב. המתנדבים – שם עצם

מרשים – שם תואר

מפונים – שם עצם

מלמד – פועל

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ד, מס' 11241

11. א. המשמעות של "יש" במשפט (1): המלצה/ציווי/מודליות.

המשמעות של "יש" במשפט (2): קיום/שקיים בו.

ב. (1) ^{נשיא}אין טובה גדולה יותר מהגשת עזרה לאחיק.

(2) סולידריות לא פורמלית ^{אוגד}אינה מכורח צו או חוק.

(3) הסולידריות ^{אוגד}היא רבת כוח, ^{נושא}והיא מתגברת במיוחד בשעות משבר.

ג. • (1) בחברה סולידרית יש התנדבות רבה, מתן עזרה ותמיכה רחבה.

(2) כל אחד מן החברים בקבוצה פועל ממניעים כנים של דאגה לזולת ולא מסיבות אישיות.

התפקיד התחבירי של החלק הכולל	הקשר הלוגי בחלק הכולל	
משפט (1)	נושא	הוספה
משפט (2)	תיאור	ניגוד

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ד, מס' 11241

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

12.

הפועל	השורש	הבניין
התעורר	ע-ו-י-ר	התפעל
מעוניינות	ע-נ-י-ן	פועל
כרוכה	כ-ר-ך	קל/פעל
להמיר	מ-ו-י-ר	הפעיל
להועיל	ו-ע-ל	הפעיל
משתייך	ש-י-ך	התפעל
זכתה	ז-כ-י	קל/פעל

13. א. (1) מְכַנֵּים, כ-נ-י

נפעל	פיעל	הפעיל
נכונים	מכנים	מכינים
	מכוננים	

(2)

ב. תגובה: ג-ו-י-ב, להגיב

גובה: ג-ב-י, לְגִבּוֹת

גבוהה: ג-ב-ה, לְגִבְהָ

ג. (1) צורן נטייה

(2) תלבושתה

(3) שייכות / קניין

(4) צורת נקבה

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ד, מס' 11241

14. א. (1) מתנדבים – שם עצם
מרשים – שם תואר
מפונים – שם עצם
מלמד – פועל
- (2) • שיעור התנדבות של כמעט חמישים אחוז הוא נתון **מרשים**. – ר-ש-ם
• ההורים **מרשים** לילדיהם לצאת לפעילויות התנדבות שונות. – ר-ש-י
- ב. התארגנות – התפעל
ארגון – פיעל
התבוננות – התפעל
פִּוֹנֵת – פיעל
הִסְדֵּר – הפעיל
15. א. חש / יחוש
לחזק
הישארו / תישארו
לזוז
מחמיר / יחמיר
מוביל / יוביל
תסתפקו
הצטרפו / תצטרפו
חווים / חוו / יחוו
לפנות
- ב. תחושות
מידע / ידע
תרומות / תרומה
הוכחה
משיכה / מושך
ביטחון

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ד, מס' 11241

16. א.

מקטל	מקטול	מקטלה
מבנה	משעול	מרפאה
מוסד		מלונה
		מועצה

ב. (1) קטלת

(2) משקל קטלת הוא משקל המציין מחלות, והבחירה לגזור בו את המילה "שתפת" מסייעת לחזק את עניין הסכנה שבשיתוף המידע.

ג. (1)

שורש ומשקל	בסיס וצורך גזירה סופי
מהיר	משמעות
פסולים	רעיוני

(2) פסולים